

minyons escoltes guies sant jordi

D E S C O B E R T A

I

A C C I O

A L

D E L T A   D E   L ' E B R E

---

*Com a exemple i no pas perquè sigui
exemplar, sinó perquè es tracta d'una
experiència real,*

*heus-ací un breu reportatge d'un cam-
pament de 4 dies, fet aquesta prima-
vera amb un grup de 34 nois i noies
de 12 i 13 anys*

al Delta de l'Ebre

Equip N. E. U.

Juny 1977

La problemàtica del Delta de l'Ebre és força complexa (vegeu "Natura...ús o abús?", pàgines 275 a 290); amb tot i això, intentarem fer-ne un esboç:

- Problemàtica agrícola (hom vol conrear-hi espècies diferents de l'arròs).
- Presa d'aigües per al consum (disminució del cabal d'aigua dolça en el Delta).
- Fumigacions incontrolades contra els insectes que perjudiquen la fauna de la zona.
- Assecament d'algunes de les llacunes litorals amb els consegüents efectes en la flora i la fauna de la zona.
- Caça incontrolada d'ànecs i ocells.
- Contaminació de les aigües litorals amb disminució de la fauna acuàtica i de la riquesa pesquera.
- Possibilitat de construcció d'urbanitzacions.

1. PRESENTACIÓ DEL DELTA I DE LA SEVA PROBLEMÀTICA

Aquesta presentació va ser feta per un biòleg vinculat a l'ICONA i a la Campanya de Salvaguarda del Patrimoni Natural de Catalunya. Es tracta d'una persona que coneix bé el Delta perquè hi treballa des de fa molts anys, no únicament un teòric.

Va presentar el Delta amb diapositives: planell, paisatge, vegetació, fauna...; va exposar la problemàtica general, més específicament, la de la fauna dels llacs i aiguamolls.

=====
===== vegeu, a part, mapa del Delta =====

Va demanar als nois que consideressin la possibilitat de treball en tres projectes:

- Construcció i instal·lació de caixes-refugi per als rats-penats.
- Construcció i instal·lació de perxes per a les aus de presa.
- Visita a les societats de caçadors dels pobles del Delta per a fer un cens del nombre d'escopetes, del nombre de peces mortes per any i de les espècies més caçades.

El projecte i la demanda de treball venien de part dels Caps i d'un representant d'organismes de protecció de la natura.

2. PREPARACIÓ DELS NOIS PERQUÈ PUGUIN GAUDIR DEL DELTA

Com que en el Delta hi viu una fauna molt diversa i poc coneguda, ens trobàvem amb el problema que els nois no coneixien els animals si no es preparaven mínimament.

Els Caps havíem de donar-los els estris necessaris perquè coneguessin els ocells i poguessin observar-los sabent què estaven veient.

Utilitzant "guies de camp" (1) vam calcar els dibuixos dels ànecs i altres aus més corrents del Delta, indicant els colors de les diferents parts del cos i vam donar-ne una còpia a cada noi.

Sobre aquests originals ells havien de fer algunes feines:

- Pintar-se els dibuixos dels colors indicats (i tot fent-ho ja estaven fent un exercici d'entrenament a l'observació).
- Retallar cada dibuix i enganxar-lo en un full blanc, deixant espai per a fer-hi anotacions (d'aquesta manera es construïa cadascú un rudiment del que abans en dèiem "el carnet de caça").

===== vegeu, a part, els dibuixos dels ocells =====

D'una altra banda, en el moment de donar-los aquests dibuixos hom els va fer una explicació dels principals tipus d'aus del Delta, segons el quadre que també se'ls va donar.

===== vegeu, a part, quadre de les aus del Delta =====

3. ORGANITZACIÓ DEL CAMP

L'organització prevista era la següent:

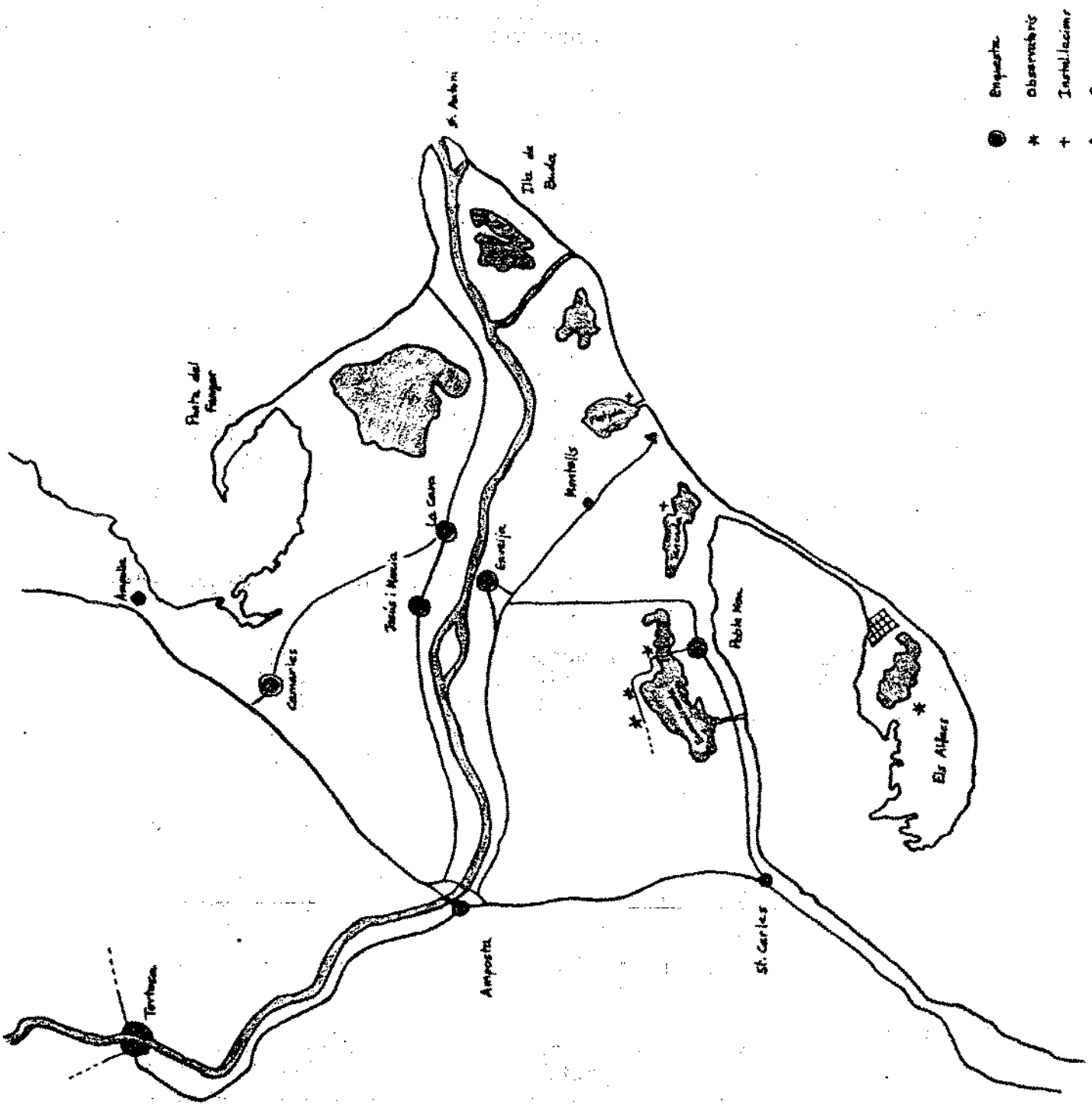
Dia 1: matí: viatge

tarda: instal·lar-se, passejar, banyar-se al mar
començar la fabricació de les caixes per als
rats-penats i de les perxes per a les aus de
presa.

Dia 2: tot el dia: escampar-se en grups:

- a) pels pobles, per a fer l'enquesta
- b) pels llacs, per a reunir observacions sobre els ocells, utilitzant la guia i omplint-la.

capvespre: continuar la fabricació.

- Enquesta
- * Observacions
- + Instal·lacions
- ▲ Barcs

4
Dia 3: tot el dia: anada a la península dels Alfacs (enclau ornitològic molt important) per a observar la fauna.

capvespre: instal.lar caixes i perxes a l'estany de La Platjola.

nit: foc de camp

11/10/1981

Dia 4: matí: desmuntar i netejar el camp

tarda: viatge.

===== vegeu, a part, caixes per a rats-penats =====

4. REALITAT

En la pràctica se'ns van trastocar les previsions:

Dia 1: Tot va anar com ho havíem pensat, excepte que al capvespre ningú no pensava a construir caixes, sinó a banyar-se i jugar a la platja.

Els Caps no vam apretar gens ni mica: ens semblava lògic.

Dia 2: L'autocar que ens havia de repartir pel Delta no va presentar-se. D'altra banda, feia una tempesta de lleuant molt forta i no era aconsellable d'emprendre a peu expedicions de 20 i 30 km.

Els Caps anàvem esperant que el temps s'aclarís per a fer projectes amb els nois.

Mentre, alguns nois treballaven de ferm en la construcció de caixes i perxes; altres pul.lulaven sense saber gaire què fer.

En conjunt, pot considerar-se que el dia va perdre's per a una part del nois.

Vam assegurar l'autocar per a l'endemà, i sobre aquesta base vam discutir amb els nois què faríem: passàvem al tercer dia el que havíem previst per al segon; els feia molt il.lusió anar tots sols en grups pels pobles i els llacs.

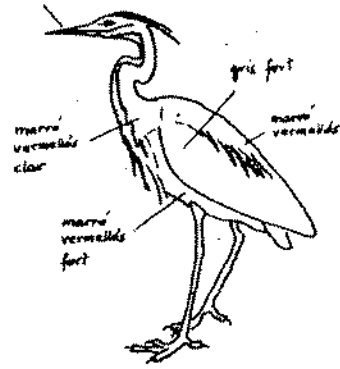
Dia 3: L'autocar va anar escampant grups pels pobles fins a deixar els darrers prop de l'estany de l'Encanyissada.

Els nois, encogits pel mal temps i per la gran quantitat de mosquits que hi havia, van preferir, massivament, anar pels pobles.

En retrobar-se, a mitja tarda, els que havien anat al llac, van engrescar molt als altres i, sense Caps, se'n van anar cap a l'estany de La Tancada, prop del campament, mentre que alguns es quedaven a preparar el foc de camp i uns altres acabaven les caixes i les perxes i les instal.laven a la Platjola.

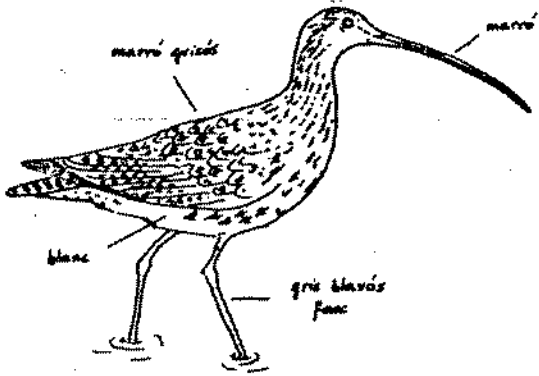
bernat o garsa reial

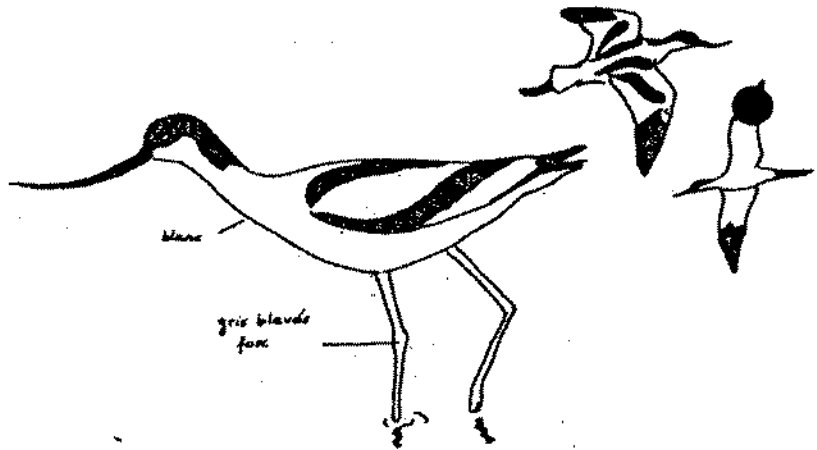
adragó, dragó o garsa rubia

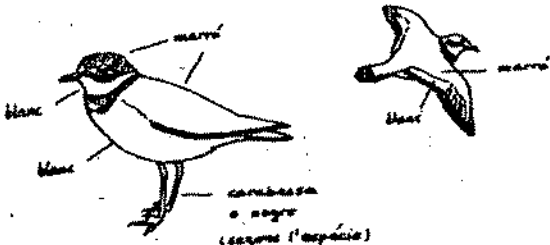
cama-roja, fraret o daquet

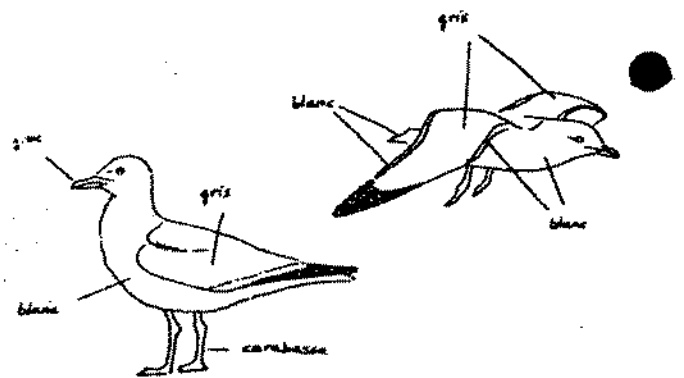
becuts, espies, etc.

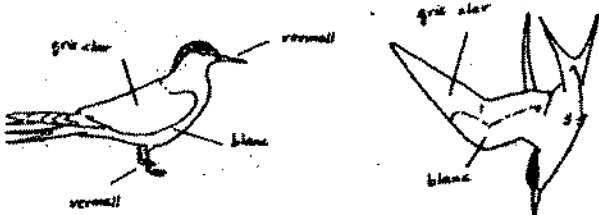
cabreta o bec d'alena

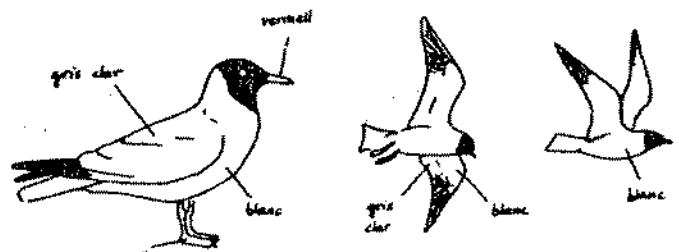
corriol

gavià

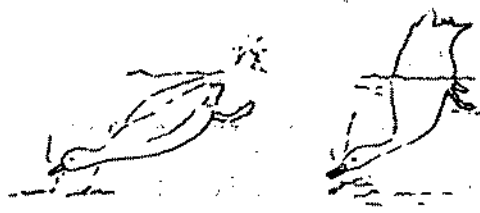

xatrac

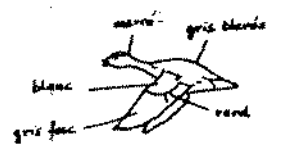
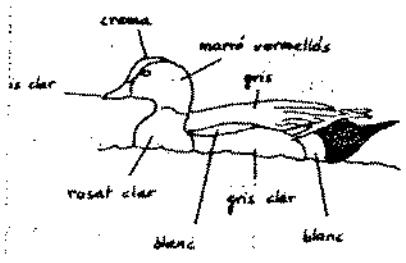
GRUP	grons	ànecs	flamencs	orenetes de mar	garines	becuts (llim)
ESPECIES	<ul style="list-style-type: none"> • bernat o garsa rojal • adragó, drago o garsa rubia 	<ul style="list-style-type: none"> • collverd • cuallarg • grisat • xiulador • xibec 	<ul style="list-style-type: none"> • flamenc 	<ul style="list-style-type: none"> • xatrac • fumarell 	<ul style="list-style-type: none"> • garia • garina 	<ul style="list-style-type: none"> • becut • aspia • cabretu • fraret — • corriol
VOL	<ul style="list-style-type: none"> • coll doblegat • baten les ales a poc a poc • potes estirades 	<ul style="list-style-type: none"> • coll estirat • potes vocellides • ràpid 	<ul style="list-style-type: none"> • coll i potes molt estirades 	<ul style="list-style-type: none"> • com el de les orenetes (fixar-se en les ales llargues i potes) 	<ul style="list-style-type: none"> • lent • planojant 	<ul style="list-style-type: none"> • diferent segons les espècies: coll i potes estirades
MOBILITAT	<ul style="list-style-type: none"> • no • però caminen per l'aigua 	<ul style="list-style-type: none"> • alguns menjar estirant el coll avall • altres es capbuzquen 	<ul style="list-style-type: none"> • toquen de peu a terra 	<ul style="list-style-type: none"> • xatrac es llisca a l'aigua a peixar • fumarell peixar per sobre, molt a prop 	<ul style="list-style-type: none"> • si, descompart. • paucen lliscant a l'aigua 	<ul style="list-style-type: none"> • no • entren estirant o baixant o baixant poc profundes
PER TERRA	<ul style="list-style-type: none"> • amagats en els canyots 	<ul style="list-style-type: none"> • poc corint • lents, "patosos" 	<ul style="list-style-type: none"> • difícilment els hi veureu 	<ul style="list-style-type: none"> • perfil molt aixafat 	<ul style="list-style-type: none"> • a la platja, sovint quietes • coll estirat quan vigilen. 	<ul style="list-style-type: none"> • caminen a poc a poc pel llim. • atenció a les potes llargues
OBSERVACIONS PERSONALS						

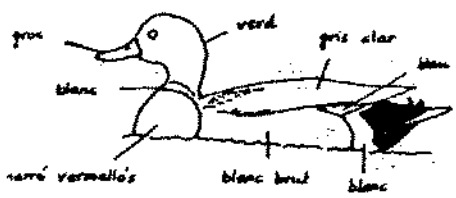
ànecs capbussadors (c)

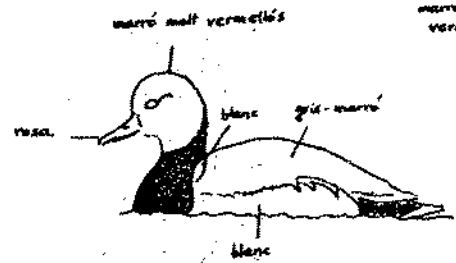
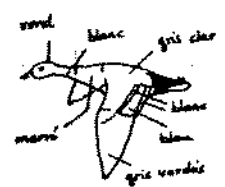
ànecs nedadors (n)

ànec xiulador (n)

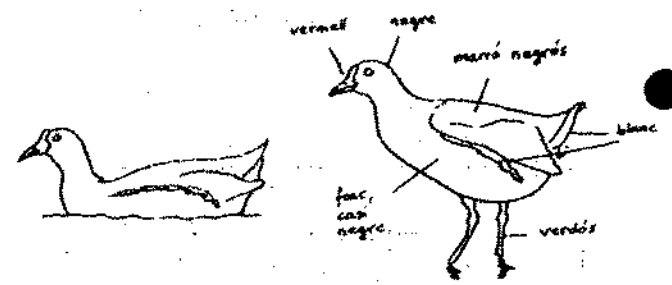
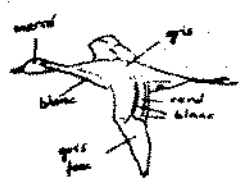
ànec collverd (n)

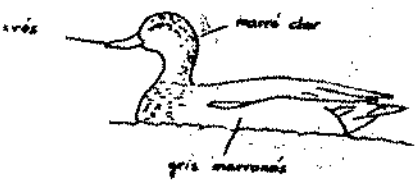
ànec xibec (c)

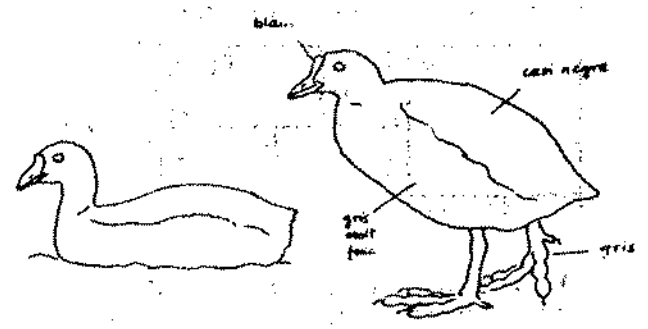
ànec challarg (n)

polla d'aigua (c)

ànec griset (n)

fotxa (c)

5. VALORACIÓ

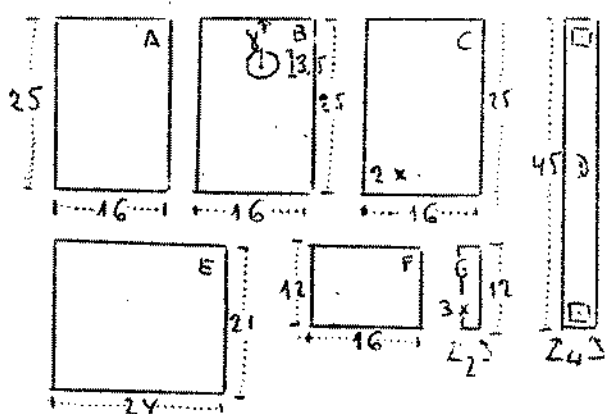
Entre les valoracions que han fet els nois, hi ha una certa unanimitat en els punts següents:

- molt interessant l'observació dels ocells (que s'han quedat amb ganes de repetir, vaja).
- interessant la construcció i instal.lació de refugis per a animals.
- interessant conèixer la gent del Delta: van sentir-se ben acollits i van trobar que "són molt simpàtics".
- contents del clima de llibertat del campament: "sempre que volíem banyar-nos, podíem fer-ho!", i de la espontaneïtat del foc de camp, que van muntar-se totalment ells.
- descontents pel fet que els Caps no prenguéssim iniciatives el dia de la maltempsada i la manca de l'autocar.
- descontents de la conducta "tancada" d'alguns subgrups.
- descontents que el camp fos tan curt.

Per la nostra part, els Caps tenim la sensació que s'han viscut uns dies força relaxats i relaxants, amb una bona equilibració entre el fer i l'estar, que els nois han pogut fer força el que els venia de gust i que no ha estat difícil posar-se a treballar quan calia.

D'altra banda, coincidim amb els nois que no vam saber prendre una iniciativa adequada el segon dia.

.o.o.o.o.o.o.o.

Nius per a rats-penatr
(mides en cm)

